СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

L. Ч. 1. Джерзі Сіти, Н. Дж., пятниця, 2-го січня 1942. No. 1. Jersey City, N. J., Friday, January 2, 1942. VOL. L.

1 ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1616. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

Спершу Обєднання Усіх Сил, Плянування і Підготовка, Потім Визволення Підбитих, а Вкінці Ще Покарання Напасників, Заповідає Чорчил - На Филипинах Щораз Гірше - Німці на Советськім Фронті далі Подаються Взад

ЧОРЧИЛ ЗАПОВІДАЄ ОСТАТОЧНІ УДАРИ ПРОТИ ВОРОГА

ОТТАВА (Канада). — Виголошуючи промову до канадійського парляменту, Винстон Чорчил заявив, що перед аліянтами стоять три важні завдання, щоб раз на все знищити німецьку загрозу для світа. По перше, говорив він, аліянти мусять якслід приготовитися та сконсолідуватися проти ворога; відтак наступить звільнення утрачених територій, а вкінці третя фаза війни полягатиме в прямому нападі на ці „держави в Европі й Азії, які є відповідальні за вубух цеї війни". Він твердив, що Аліянти, а особливо Велика Британія та Америка, старалися за всяку ціну уникнути цю війну. Чорчил рівнож гостро скритикував уряд маршала Петена за його співпрацю з Німеччиною. Він заповів, що Франція буде визволена та поверне знову до родини вільних народів.

ЯПОНСЬКІ НАЇЗДНИКИ ЗАГРОЖУЮТЬ ФИЛИПИНСЬКІЙ СТОЛИЦІ

МАНІЛЯ. — Японські відділи, піддержувані сильною повітряною фльотою, натискають на американсько-филипинські [illegible] до Манілі. З полудня, як доносять, японці наступають в двох колюмнах: перша з них дійшла до міста Долорес, а друга прямує в сторону Луїзіяни. На північному фронті оборонні лінії ґен. МекАртура встановлені в околиці міста Сараґоси, у віддалі 65 миль від Манілі, де, згідно з донесеннями, спинилися головні сили японців. Ґен. МекАртур вислав спеціяльне послання до департаменту війни, в якому домагається, щоб бомбардувати японські міста у відплату за нищення безборонної та неукріпленої Манілі японськими літаками. В понеділок підчас японського рейду на твердиню Корегідор згинуло 27 американських вояків.

ЯПОНЦІ МОЖУТЬ ЗААТАКУВАТИ БАЗУ КОДЯК

ВАШИНҐТОН. — Департамент маринарки повідомляє, що японські кораблі можуть заатакувати американську морську станицю в Кодяку, на Алясці. Є здогади, що японські субмарини оперують біля Аляски, та що вони можуть обстрілювати летунський майдан в Кодяку та затоплювати американські торговельні кораблі, що плавають між Аляскою та Сан Франциско. Ця заява про можливість японського нападу на Аляску прийшла в тому самому моменті, коли президент Рузвелт перший раз на своїй пресовій конференції згадав про можливість висилки воєнних матеріялів на Камчатку, себто на той далеко-східній півостров, що належить до большевиків. Як відомо, від початку війни Японії з Америкою, американські військові чинники є тої думки, що коліб Росія позволила вживати Камчатки для випадової бази проти Японії, тоді американські літаки моглиб дуже легко нападати на Японію, головно на Токіо, які лежить 1,450 миль у віддалі від Камчатки.

ПОЛОВИНА ДОХОДІВ КРАЮ ПІДЕ НА ВІЙНУ, КАЖЕ РУЗВЕЛТ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заявив, що для припішення воєнних продуктів половина з ріжних доходів цілого краю буде призначена на воєнну індустрію. Щоб випередити воєнну продукцію Німеччини, Італії та Японії в 1943. р. треба буде зужити $50,000,000,000, а цілий краєвий дохід має принести річно 100 біліонів. Президент Рузвелт ще заявив, що деяка цивільна продукція мусить підпасти драстичним ограниченням, та публика назагал не відчує цього тягару.

ЛИНДБЕРГ ЗГОЛОСИВСЯ ДОБРОВОЛЬЦЕМ ДО ЛЕТУНСТВА

ВАШИНҐТОН. — Ґен. Генрі Г. Арнолд, шеф летунства, подав до відома, що б. полковник резерви та відомий летун Чарлз А. Линдберг вніс прохання, щоб його наново приняли в ряди летунського корпусу. Як відомо Линдберг зрезиґнував з резервового старшини в квітні ц. р., коли то президент Рузвелт зачислив його за ізоляційну політику до нельояльних горожан з часів американської Горожанської Війни. Линдберг має тепер 39 літ, отже підпадає під обовязкову військову службу.

НАЦІСТИЧНІ РОЗРУХИ В ПОЛУДНЕВІЙ БРАЗИЛІЇ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Донесення з місцевости Порто Алеґре повідомляють, що між бразилійською поліцією та націстичними штурмовиками прийшло до збройних ударів, в провінції Ріо Ґранде до Суль внаслідок чого були вбиті та ранені. Ці німці, яких арештувала поліція по розрухах, були членами нелеґальної націстичної орґанізації.

КВЕЗОН РОЗПОЧАВ ДРУГУ ПРЕЗИДЕНТСЬКУ КАДЕНЦІЮ

МАНІЛЯ. — Президент Филипинів Мануел Квезон та його заступник Серґіо Осмена розпочали своє поновне урядування після короткої воєнної церемонії, яка відбулася „десь на Лузоні". В церемонії взяли участь ґен. МекАртур та американський високий комішинер Франціс Сейр, який відчитав привіт від президента Рузвелта. Член Найвищого Суду Хозе Абад Сантос заприсягнув президента та віце-президента. В урочистих промовах оба филипинці висказували вдячність та задоволення з американської помочі проти японського наїздника, а американські достойники прирікали дальшу поміч у тій боротьбі. Вислано рівнож привітну телеграму до президента Рузвелта.

КИТАЙ ДОМАГАЄТЬСЯ АЛІЯНТСЬКОЇ КОНТРОЛІ НАД БУРМСЬКИМ ШЛЯХОМ

ВАШИНҐТОН. — Китайська амбасада повідомляє, що китайський уряд зажадав створення аліянтської комісії, яка контролювалаб Бурмський Шлях. В заяві пишеться, що китайський націоналістичний уряд робить усе, що потрібне, щоб зробити цей шлях як найбільш видатними для довозу воєнних постачань китайській армії. Цей шлях є тепер надзвичайно важним. Він являється одиноким, яким аліянти можуть доставляти амуніцію Китаєви, піддержуючи таким чином свого сталого та випробованого союзника проти Японії.

НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ НА ФИЛИПИНСЬКОМУ ФРОНТІ

[illegible] ли участь в битві проти японців, викликала велике одушевлення серед оборонців Филипинів. Перед кількома днями президент Рузвелт заявив, що Америка висилає поміч Филипинам. Є це мабуть перші вістуни цеї допомоги.

СОВЄТСЬКІ УСПІХИ НА КРИМІ

Советські війська поробили поважні успіхи на Кримі. Вони виконали загальний наступ з кавказького суходолу на місто Керч, що лежить з другого боку на побережі Криму і його здобули. Наступ советських сил на Крим далі триває. Советські війська також заатакували з моря і здобули другу дуже важну пристань на Кримі — Теодозію. Наступ на Крим незаперечно доказує, що німці на советськім фронті відступають не з „стратегічних причин", тільки з конечних, себто під напором більших сил. Бо вступлення советських військ на Крим зо стратегічного боку для німців є дуже невигідне. Советські кола говорять, що підчас їх наступу німецька повітряна сила на Кримі цілком не ділала. Десь зовсім пропали німецькі літаки. Лиш денеде появлявся один, або два, німецькі літаки, але советські літаки відразу їх проганяли, або нищили.

БИТВА БІЛЯ АҐЕДАБІЇ

Кількадесять миль на полудне від Бенґазі, в околицях міста Аґедабія, британські війська притиснули до угла німецько-італійські сили і змусили їх звести боротьбу. Вже в першій сутичці німці втратили кількадесять повзів. Виглядає, що німецько-італійські війська змушені будуть кинути до боротьби всі свої сили. Тих сил вони дотепер щадили, а старались все пертуватись втечею, до часу, як дістануть скріплення. Британські літаки тяжко бомбардували Тріполіс, через який в Европі Німеччина й Італія посилають своїм лібійським арміям скріплення.

БОМБАРДОВАНЕ МІСТО.—Старинне місто Маніла, котре японські літаки бомбардували, не дивлячися на те, що його проголошено „вільним", себто неборонением містом.

Бомбардування перемінило місто в справжнє пекло. Багато осіб згинуло під румовищами розбитих домів.

Це місто збудували еспанці в 16. столітті. Воно має нині коло сто тисяч мешканців. На світлині на першому пляні будинок леґіслятури Филипинських островів.

ВОРОГ ЗАКЛИКАЄ ФИЛИПИНИ ДО ЗДАЧІ

ТОКІО. — Японський ґенеральний штаб видав заклик до американських збройних сил в Филипинах, щоб вони піддались і не ставили їм дальшого завзятого опору. В заміну за ту здачу японці обіцяють „безпеку майна і життя мешканців Манілї", Японські мілітарні кола знов заявили, що не будуть уважати Манілї за „відкрите місто", а будуть далі його бомбардувати. Маніля має біля пів міліона мешканців. Бомбардуючи тих мешканців японці думають тим заломити мораль американських збройних сил і місцевого населення. Японські ґенерали заявили, що вся відповідальність за дальші жертви в Манілі спадає на американців і на филипинський уряд.

АЛІЯНТИ ПОСИЛАЮТЬ ПІДМОГУ НА ДАЛЕКИЙ СХІД.

БАТАВІЯ (Голяндська Індія). — Місцеві ґазети закликають місцеве населення, щоб воно не лякалось хвилевими японськими успіхами, бо на Далекий Схід вже в масовій скількости прибуває всіляка воєнна поміч. Про висилку тої [illegible] ських збройних сил на Далекім Сході, ґенерал Гайн дер Портен. Дотепер японці нігде не висадили своїх військ на голяндській території, бо Голяндія, оцінюючи якслід силу Японії всюди впродовж довгих років себе укріпляла. Японці висадили лише війська на британській частині острова Борнео, в околицях Саравак. Там вони знайшли невеликі копальні нафти. Британці, відступаючи з тих околиць, цілковито понищили ті копальні. Проте батавські ґазети приносять вістку, що японці вже деякі копальні урухомили. Голяндський комендант заявив, що вони можуть собі видобувати цю нафту, але вони ніколи її не довезуть до дому.

ЯПОНЦІ ЗБИРАЮТЬСЯ БОМБАРДУВАТИ ІНДІЮ.

ТОКІО. — Японські кола говорять, що вкоротці вони зачнуть бомбардувати гіндуське місто Калькуту, бо з того міста незадовго китайці зачнуть діставати поміч. Та поміч булаб звернена на відомий Бурмський Шлях і доставлена до центра Китаю, в руки маршала Чин Кай Шека. Дотепер воєнні матеріяли, що йшли до Китаю через Бурмський Шлях, приходили до порту Рангун. Але японці цей порт постійно бомбардували. Тому китайці поршили перенестись до гіндуського порту, Калькута. Японські кола кажуть, що вони не хотіли дотепер бомбардувати гіндуських міст, але тепер змусять їх до того обставини.

ҐАНДІ ЗРЕЗИҐНУВАВ З ПРОВІДНИЦТВА.

БАРДОЛІ (Індія). — Магатма Ґанді зрезиґнував з провідництва в гіндуськім всенаціональнім конґресі. А зрезиґнував тому, бо цей конґрес хоче змінити свою політику супроти Британії і хоче на час війни співпрацювати з Британією. Ґанді не хотів на це погодитись, а проповідував дальший пасивний опір супроти Британії. На зміну політики гіндуського конґресу вплинули події на Далекому Сході, зокрема симпатії супроти Китаю, Індо-Китаю, Тайляндy, Малаї і інших азійських країв, які впали жертвою японського мілітаризму.

НЕМА ЗГАДКИ ПРО СОВЄТСЬКО-ЯПОНСЬКУ ВІЙНУ.

ЛОНДОН. — Лондонські кола говорять, що міністер Іден, що саме вернув з Совєтів, не привіз найменшої обіцянки, що Совєти виповідять Японії війну. Про це з боку Совєтів не було найменшої згадки, говорить Іден. Зате Іден привіз зо собою вістку, що німецька армія на совєтськім фронті дійсно зазнає дуже поважних браків ,хоч перед нею ще три місяці страшних морозів. Іден мав конференцію з американським амбасадором в Лондоні Вайнентом. Вкоротці він виголосить свій звіт перед англійським парляментом.

ҐАЙДА ВЖЕ ЗНАЙШОВ ПРИЧИНУ

РИМ. — „Голосник Мусолінія" Вирджініо Ґайда вже знайшов причину, чому німецько-італійські війська зазнають в Лібії таких невдач. Він каже, що причиною є це, що італійці не хотіли бомбардувати Єгипту, бо супроти Єгипту вони почували певні симпатії й не уважали його ворогом. Якщоб італійці не звертали уваги на це і таки тяжко бомбардували мілітарні бази британців в Єгипті, британці тепер не булиб осягнули тих успіхів, каже Ґайда. (По правді німецько-італійські літаки бомбардували Каїро, Александрію і інші британські бази в Єгипті стільки, скільки їм вдалось та скільки дозволили їм на це британські протилетунські гармати).

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сіті і Загряницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Зворотний Рік

Кінець 1942-го року буде кращим ніж кінець 1941-го. Таке заповів американському народови (і цілому світови!) британський премієр Винстон Чорчил, розуміючи це так, що в тому часі зможуть уже демократії виказатись більшими успіхами в боротьбі з Німеччиною, Японією і Італією. Далі це означає, що в тому році не буде можна ще надіятись перемоги демократій. Навпаки, тоталітарні держави можливо матимуть наразі ще успіхи. Але впродовж цього року, а при кінці вже напевно, зарисується наявний зворот в сторону аліянтів.

Новий рік буде правдоподібно зворотним ще в тому, що в ньому зарисується виразніше плян здійснення юнії тих народів, що говорять англійською мовою. Що кооперація між Злученими Державами і Великою Британією була тісною вже в минулому році, про те й писати не треба, бо це річ надто добре відома. Що тій кооперації надав приїзд Винстона Чорчила ще й сентиментальний, родинний характер, це теж наявне. Та чи з цього прийде до справжньої юнії тих двох демократичних потуг, про це ще передвчасно говорити. Але до цього йде, а 1942. рік може бути зворотним навіть у тій справі, яка булаб знову зворотною в історії народів цілого світа.

Новий рік, як це тепер виглядає, буде зворотним ще й з цього боку, що без огляду на те, чи дійде до юнії народів, говорячих англійською мовою, то цілком певно цілий світ набере вже цього переконання, що як Злучені Держави так і Велика Британія рішені під кожним оглядом і за всяку ціну іти разом теж і по війні й разом формувати „новий лад" у світі. А далі, що найважніше, будуть теж разом пильнувати, щоб той „новий лад" вдержався, та щоби були цілковито зліквідовані сили, що спричинюють насильства, гнет і визиск народів. Ось ті речі вже були обговорювані в минулому році, а в новому вони певно наберуть певнішої й виразнішої форми. А якщо при цьому наступить ще й зворот на воєнних фронтах в користь демократій, то цілий світ буде таки заставлений числитись з тим, що заповідають демократичні потуги.

Наступний рік може бути до певної міри зворотним і для українського народу, що повинен бути зарахований аліянтами між ті народи, що гноблені, що ждуть на „новий лад". Він стільки витерпів в часі минулої світової війни і так дуже був покривджений по тамтій війні, а тепер ще поніс такі нові жертви і таке нове страшне знищення, що требаб сподіватись, що й на нього звернуть демократичні потуги більшу увагу ніж це було досі. Та, щоб так було, треба українському народови далі ставити опір окупантам і своєю кровю далі зазначувати своє право на вільне життя. Іншого виходу нема.

З НОВИМ РОКОМ

Рет Ботлер, головний характер у відомій повісти Маргарети Мичел, „Ган вид ди винд", радить дівчині Скарлет О'Гара, щоб вона добре поглянула на уступаючі війська конфедерації, щоб добре запамятала собі неспалені ще полудневі міста й спосіб життя людей, бо цього вже не побачить ніколи. Ці речі пропадуть безповоротно. Настане цілком нова цивілізація, що принесе зо собою ґрунтовну зміну в життю полудневих стейтів.

Подібне можнаб порадити всім під кінець 1941 року. Погляньте добре на все довкруги, на наші міста, театри, інституції, доми, мешкання, нашу одежу, корм, радія, авта і всі інші люксусові речі, бо ці речі зачнуть перед нами постійно зникати. Складаючи новорічні желання, не говорім — „щоб було краще як торік", тільки — „щоб було так як торік". А засідаючи до обильно застелених столів, теж добре погляньмо на них, щоб могли пригадати собі добрі часи і в році, що перед нами.

Це не песимізм і не залякування, тільки цілковито реалістичний підхід. А щоб ви дуже не залякувались тим, то скажемо вам ще й таке: Ті будучі часи, які дуже обкроять нам наші матеріяльні достатки, матимуть також свої радощі, які далеко перевищать ті приємности, що ми їх мали споживаючи земні добра.

Війна дає людям не лиш кров, терпіння, нужду, але також взнеслі почування. В війні люди дістають почуття єдности. В війні пробуджуються іденалістичні прикмети, готовість принести жертву для загального добра. В війні всі оцінюють жертвенну готовість а також водночас всі дістають нагоду принести меншу, чи більшу жертву для загального добра. В війні всі ми є більшими, чи меншими учасниками величезної траґедії. А це викликує в наших серцях смуток, другий раз радість, раз певність, іншим разом тривогу, та дає нам нагоду переживати наш час кожним фібром нашої душі.

В тих роках, що перед нами, цілком певно зникне зпоміж нас нудьга; ця небезпечна душевна недуга, яка в минулих роках захоплювала чимраз ширші шари людей й підточувала найголовніші основи нашої цивілізації — охоту ступати до кращого. Гарна одежа перестала була нам справляти ту приємність, яку вона справляла нашим батькам, що мусіли добре трудитись, аби таку одежу роздобути. А добрий корм, подія на столі, це була для величезної більшости з нас така подія, над якою мало хто застановлявся. Помешкання з кількох кімнат це була така природня річ, що мало хто припускав, що воно може бути інакше. А коли хто говорив, що в Совєтах в одній кімнаті живе по кілька осіб, і що лиш вище поставлені особи втішаються окремими спальнями — багато з нас цьому не довіряли. „Переборщення", цілком завважували ми.

Тепер воно дещо зміниться. З багатьома нашими вигодами треба буде розпрощатись. Та з другого боку те, що нам залишиться, буде нас тішити далеко більше, ніж ті попередні обильні достатки. Коли попаде на наш стіл добра страва, будемо її більше цінити і дякуватимемо Богови за його благодать. Бо дотепер багато з нас припускало, що Бог з цею благодаттю не має нічого спільного. Це компанія доповіть харчі з фармів, де їх власними руками витворили фармері! Будемо тішитись і пишатись доброю одежею, коли прийдеться нам на неї довше працювати.

А втім, ці речі будуть загалом забирати мало нашої уваги. Людина з поганою одежею не буде викликувати в нас зґірдливого погляду. Нижчий рівень життя в нашого сусіда не буде давати нам почуття вищости, а навпаки, буде викликувати в нас більше симпатії до того сусіда. Головна наша увага буде скупчена на фронтових лініях Америки. Будемо жертвувати для фронту все, що буде в наших силах: наше майно, наш труд, наші почування. Жертвуватимимо себе і наше життя, щоби будучим поколінням забезпечити кращу долю.

— [illegible], ці переміни не станеться вже в одній, наступнім році. На черговий новий рік на наших столах ще залишиться багато окрухів з нашого попереднього рівня. Матеріяльні браки ще не будуть нам дошкулювати, а навпаки, певні недостачі справляти нам будуть лиш споминий смуток, а фактично — замасковану приємність. Але кожний черговий новий рік — а до закінчення війни їх буде багато — матиме худіщі ребра.

Та знов таки: Не журімся. Всі ті, що знуджені життям, знайдуть нове чуттєве побудження. Всі ті, що служили божкови матерії, побачать, що є вищі цілі, для яких варт жити. Всі ті, що їх давила соціяльна нервність, зрозуміють зглядність такої нервності. Всі ті, що з переїджування і [illegible] на катар шлунка і кишок, що в погоні за смачними потравами занедбували їх внутрішну вартість і вслід за тим терпіли на тиснення крови, звапніння жил, ревматизм, серце, нирки, печінку і мозок — виздоровіють з тих недуг і щераз нагадають ті часи, коли вони були молодими і втішались повним здоровлям. Нема зла, щоб не вийшло на добре. Нема ситуації, в якій людина не знайшлаб місця на радість. Колиж комусь конче захочеться надмірно сумувати, хай порівнає своє життя з життям інших европейських народів, з життям своїх братів в старім краю...

Хай живе 1942 рік! Він не буде найгірший.

Війна в 1941. Році

Січень. — Місяць січень 1941. року почався під знаком кращого звороту війни в користь аліянтів, коли то 5. січня англійські війська під командою ґен. Вейвела почали ґенеральний наступ в Лібії, беручи в полон 25,000 італійців. 6. січня президент Рузвелт заповідає, що Америка буде давати всебічну поміч аліянтам. 20. січня, коли президент розпочав свою третю каденцію, британська армія наїзджає на Еритрею. 21. січня вибухає проти-німецьке повстання в Румунії, яке здавлено з великим проливом крови. 22. січня британські війська здобувають Тобрук в Лібії, а 30. січня Гітлер заповідає, що німецькі субмарини будуть затоплювати всі кораблі, що везтимуть достави до Англії.

Лютень. — Американсько-англійські відносини входять в нову стадію співпраці, а новим американським амбасадором до Лондону стає Джан Ґ. Вайнант. 8. лютня палата послів ухвалює т. зв. „ліз-ленд" закон 260 ґолосами проти 165. Британці здобувають Бенґазі в Лібії. 9. лютня у Франції приходить до голосу адмірал Дарлян, який стає віце-премієром та міністром заграничних справ уряду в Віші. 10. лютня Англія зриває з про-німецьким урядом Румунії, а 20. лютня японський міністер Матцуока заповідає, що Японія буде домагатись „Океанії", цебто островів, що лежать на Тихому океані.

Березень. — Німеччина починає підготовляти підбій балканських держав. 1. березня німецькі війська входять до Болгарії, після того як король Борис підписав пакт з Гітлером. 2. березня уряд Петена дає Японії концесії в Індо-Китаю. 8. березня вашинґтонський сенат ухвалив „ліз-ленд" закон, а три дні пізніще цей законопроєкт став законом. 27. березня вибухає в Югославії повстання та створюється проти-німецький уряд з ґен. Сімовичем на чолі. Президент Рузвелт призначає $7,000,000,000 на поміч Англії. Відносини між Америкою і тоталітарними державами погіршуються; Американський уряд перебирає 30. березня італійські, німецькі й голяндські кораблі, що є в американських пристанях.

Квітень. — 3. квітня німці почали проти-наступ в Лібії та заняли місто Бенґазі. Того самого дня закінчив самогубством мадярський премієр Телекі, який не хотів піти на уступки Німеччині. 6. квітня німці почали війну проти Югославії й Греції. Югославянський уряд ґен. Сімовича підписує пакт ненападу з Москвою, а британські війська окуповують Адіс Абабу, столицю Етіопії. 9. квітня німці доходять до Еґейського моря та окуповують Сальоніку, а день пізніше американські війська окуповують Ґренляндію на основі умови з голяндським урядом. 13. квітня Москва підписує пакт не-нападу з Японією. 30. квітня президент Рузвелт заповідає, що американські кораблі будуть виконувати стежу у воєнній зоні.

Травень. — 1. травня премієр Чорчил заявляє, що анґлійці виевакували 48,000 війська з Греції, а 6. Йосиф Сталін стає советським премієром на місце Вячеслава Молотова. 10. травня прилетів до Шотляндії Рудольф Гес, один з найближчих співробітників Гітлера, в таємничій втечі-місії. Британський уряд заявив, що аліянти втратили в квітні 488,124 тон ладунку наслідком діяння німецьких субмарин. 21. травня німці почали інвазію Крети; в тому самому дні німці затопили американський корабель „Робін Мур". 24. травня німецький панцирник „Бісмарк" затопив анґлійський воєнний корабель „Гуд", а 27. травня анґлійські літаки збомбардували й затопили „Бісмарка". 31. Ірак піддається анґлійським військам.

Червень. — 1. червня анґлійці здають німцям Крету та вивозять 15,000 своїх військ. 2. червня Ґітлер і Мусоліні відбулися наради в Бренері. 4. червня вмирає останній цісар Німеччини Вільґельм. 8. червня анґлійські й „вільно-французькі" війська займають Сирію. 14. червня американський уряд заморожує капітали тоталітарних держав, а 16. замикають їхні консуляти в Америці. 22. червня німецька армія вдаряє на Советський Союз на 2,000-миленому фронті від Північного до Чорного моря. 24. червня президент Рузвелт заповідає, що Америка дасть всяку можливу поміч СССР.

Липень. — 1. липня зареєструвалося 750,000 американців, що покінчили 21. рік життя, до військової служби. Ґен. Вейвел перенесений з команди африканського фронту. Дня 3. липня Сталін взиває всі народи СССР, щоб вони нищили всі села й збіжжа перед наступаючими німецькими військами, цебто, щоб вели т. зв. тактику „обсмаленої землі". 7. липня Америка окуповує Ісляндію. 13. липня СССР. та Анґлія підписують обопільну угоду. 19. Анґлія починає вести проти-німецьку кампанію в Европі під кличкою „Віфор-Вікторі". 30. липня советський та польський уряд ґен. Сікорського підписують спільний пакт, звернений проти Німеччини. Українці проголошують у Львові самостійність Західної України.. Арешт Бандери й Стецька німцями. Масові розстріли українців большевиками.

Серпень. — 1. серпня Америка впроваджує заборону вивозити нафту до Японії. Америка й Анґлія перестерігає Японію в справі Тайленду (Сіяму). 12. Маршал Петен заявляє, що Франція піде на повну „співпрацю" з Німеччиною. 14. Стріча Рузвелта з Чорчилем на Атлянтику та оголошення „Атлянтійського Чартеру", цебто мирових цілей Америки й Анґлії. 15. Сталін приймає запрошення Рузвелта й Чорчила в справі скликання конференції в Москві. 18. президент Рузвелт підписує закон про продовження військової служби до двох років з половиною. 21. проти-німецькі вибухи у Франції та гострі репресії німецької окупаційної армії. 26. інвазія Ірану (Персії) анґлійськими й большевицьким військами. Японський амбасадор передає листа Рузвелтови від премієра Коноє. 29. Гітлер і Мусоліні закінчують 5-дневну конференцію на большевицькому фронті.

Вересень. — Дня 4. вересня німецька субмарина заатакувала американський нищівник „Ґрір", а 11. президент Рузвелт дає приказ фльоті стріляти до німецьких та італійських кораблів на перший вид. 16. американська маринарка починає конвоювати кораблі, що йдуть до Ісляндії. 20. німецькі війська здобувають Київ, столицю України. 29. представники Америки, Анґлії та Советського Союзу починають конференцію в Москві.

Жовтень. — 2. жовтня німці починають ґенеральний наступ на Москву, а 3. жовтня Гітлер заповідає цілому світові, що Росія вже „зломана". 9. переворот в Панамі, де настає про-американський уряд. 14. німецькі війська зайшли у віддалі 60 миль від Москви. Дня 17. жовтня упадок уряду Коноє в Токійо. Німецькі й румунські війська здобувають Одесу, найбільший український чорноморський порт. Советський уряд переноситься до Куйбишева (Самара) над Волгою. Затоплення американського контрторпедовця „Карні" при берегах Ісляндії. 18. настав новий про-німецький уряд в Японії, на чолі якого станув Тойо. 23. жовтня анґлійські посли в Палаті Громад домагаються отворення другого фронту проти Німеччини, щоб тим робом відпружити німецький натиск на Москву. 25. німці здобувають Харків, друге по величині місто України та великий промисловий центр.

Листопад. — 3. листопада Америка домагається, щоб Фінляндія припинила війну проти большевиків. 5. Приїзд японського висланника Сабуро Курусу в справі „останніх переговорів". 6. американський уряд призначує $1,000,000,000 на допомогу Росії; Максим Літвінов назначений новим советським амбасадором до Америки на місці К. Уманського. 10. Чорчил заявляє, що Анґлія стане по боці Америки, якщо Японія піде до війни проти неї. 17. Знесення Невтральностевого Закону. 19. Британська армія починає офензиву проти італійсько-німецьких військ під командою ґен. Ромеля в Лібії. 20. Усунення ґен. Вейґана з посту про-консуля у французькій Північній Африці. 22. німецькі війська окуповують Ростов-над-Доном, а 24. американські війська беруть під охорону Голяндську Ґвінею в Південній Америці. 25. листопада 19 держав підписують проти-комінтернський пакт в Берліні. 29. листопада большевики починають проти-наступ в Східній Україні, відбирають Ростов-над-Доном. Японський премієр Тойо домагається „вичищення" американських та британських впливів з Далекого Сходу.

Грудень. — 2. грудня президент Рузвелт домагається, щоб Японія заявила, чого вона шукає у Французькому Індо-Китаю. Британці концентрують воєнну фльоту в Сінґапурі. 6. президент апелює до японського цісаря Гіроґіто в справі миру. Дня 7. грудня японці почали війну з Америкою, нападаючи на американські посілости на Филипинах, Гаваях (Перл Гарбор), островах Вейк, Ґвам і Мідвей. 8. грудня Конґрес виповідає війну Японії. 9. Затоплення британських панцирників „Принс оф Вейлс" і „Ріполз", президент Рузвелт приготовляє американський нарід до довгої й затяжної війни. Дня 11. грудня Німеччина й Італія виповідають війну Злученим Державам Америки; того самого дня Америка виповіла рівнож війну Німеччині та Італії. 16. переміна на високих постах на Гаваях. 19. Конґрес ухвалює військову службу для мужчин від 20. до 44. року життя. 22. Винстон Чорчил прибув до Вашинґтону на воєнні наради з президентом Рузвелтом. 24. японці здобувають острови Вейк, а 25. паде британська кріпость в Китаю, Гонґ Конґ. 28. Президент Рузвелт і премієр Чорчил заповідають, що всі краї окуповані тепер Німеччиною та Італією будуть звільнені та одержать повну незалежність. 29. Японці не визнали Манілі, столиці Филипинів, „отвертим містом" та почали його бомбардувати. 30. Американські та филипинські війська рішені видержати японські наступи, укріпляючи себе в „оборонній лінії"; Британці виперли німецько-італійські війська майже з цілої Лі-

НА СЕЛІ

Повість

(25) М. ШКОЛИЧЕНКА

Мисак почервонів.

— Простіть мене, що потурбував вас. Я бачу сам, що нічого не знаю.

— Алеж треба знати. Ви не маєте права оселятись під боком у людей не маючи таких знань, якими моглиб поділитися з народом на його користь, які справді свідчилиб про те, що ви інтеліґент, що бажаєте і дбаєте по своїй силі бути корисним народови хоч у одному якомусь ділі. Положім, знаєте ви, дещо з медицини та гіґієни... Я дозволю собі перекинутися на хвильку в селянку-пацієнтку і вдамся до вас за порадою.

Мисак збентежився і тривожно лупав очима. Уляна Іванівна спостерегла його турботи і заговорила:

— Ні, я не так провірю ваші знання. Коли хочете, приходьте завтра до мене, я покажу вам своїх пацієнтів і тоді поговоримо з вами про це, — згодні?

Мисак замулявся трохи і як той ученик, що зовсім не вивчив своєї лекції, відповів:

— Я радий би, я з дорогою душею, алеж у мене такі елементарні, такі мізерні знання...

— Алеж ви придбали їх на те, щоб запомагати народови! Запомагайте, прикладайте їх до діла.

— Так, воно звісно, що так, — мулявся Мисак, — але який там з мене може бути лікар?

— Добродію, та я теж не лікарка. Знання мої запевне не більші, як ваші, алеж ділюся я ними, прикладаю їх до діла, — є же багато навкруги нас таких людей, що не знають і того, що ми з вами.

— Так виж все таки напрактикувалися певно.

— То правда, алеж і ви повинні практикувати. На щож тоді і аптеку заводити, на що читати медичні книжки? Та нарешті нічого іншого виж і не знаєте.

— А коли мені до вас прийти? — наважившись запитав нарешті Мисак.

— Ранком приходьте.

— Коли саме? В якій годині?

— Треба так, поки ще люди не йшли в поле, щоб не гаяти їх робочого часу. Приходьте так після четвертої години.

Мисак кивнув головою, а тимчасом думав: невжеж панночка так рано встає? Сам він ніколи так рано не вставав і тепер не знав запевне, чи в четвертій годині ще темно, чи вже видно.

— А ви знаєте, де я живу? — запитала Уляна Іванівна.

— Знаю. Дід Омелько показував мені.

— Можеб ви мені показали свою аптику?

— Зробіть ласку!

Мисак повів Уляну Іванівну до своєї господи. Панночка оглянула лікарства; багато дечого повидикала, дещо понаходила цілком зайве, дечого потрібного зовсім не найшла, нарешті наказала Мисакови, щоб він завтра захопив з собою деякі лікарства, обійшла усі його хати і зібралась до дому. До села, у якому жила вона, було верстви півтори. Мисак пропонував свої послуги провести її, але панночка відмовилась. Мисак хотів покликати діда, щоб той провів, але Уляна Іванівна знову запротестувала:

— Бога бійтесь! Через що ви думаєте, що я сама боятимусь? Кого чого мені боятись? Хижих звірів у нас не водиться, а людей я не боялася і не боюсь. Грабіжників та душогубів теж немає у нас, та нарешті мене знає кожний селянин, кожна дитина.

Уляна Іванівна попрощалась і вийшла з Мисакового дому. Господар провів її до воріт і прощаючись ще раз запитав:

— А яке селяни дивляться на те, що ви на скрипці граєте?

— Байуже. Вони знають, що я учу грати панських дітей і заробляю цим; а що хожу інколи у Розгуки, так певна річ, сміються з цього і називають панськими примхами.

Коли панночка пішла, Мисак походив по саду, а потім зайшов до діда, побалакав з ним і запитав між іншим:

— Вас, діду, Уляна Іванівна образила, здається?

— Мене? Уляна Іванівна? Христос з вами! Хібаж вона ображає кого небудь?

— А мені здалося, що ви образились, коли вона прогнала вас.

— Гм, хібаж вона прогнала мене? Вона просто сказала, що не моє діло слухати. Так хібаж це неправда? Я тільки, старий дурень, сам не догадався. (Дальше буде).

НА РІЖНІ ТЕМИ

БЕЗ ПОГОДИ.

Федеральний уряд приказав обмежити радіове розголошування про погоду. Досі кожний абонент телефону міг покликати найближче Бюро Погоди і почути звідти звідомлення Бюра про погоду в тій частині краю та предсказання Бюра про погоду.

На будуче Бюро буде подавати лише такі звідомлення про погоду, які конечні для суспільного безпеченства, як наприклад заподання про наближаючіся гурагани, повені, наглі холоди. Всі інші заподання будуть заборонені, бо погода це важна справа при всякій військовій операції і її заподання робить велику користь ворогові.

Звісно, громадяни не можуть протестувати проти такого обмеження інформацій. Уряд певно піде в цій справі ще далі. Адже, коли ворогові потрібно дістати радіом інформації про погоду, він може легко дістати їх через відповідно закриті радіові оповіщення; комерційні авдиції могли би приймати такі оповістки й поширяти їх навіть зовсім невинно.

РАДІО Й ЧАСОПИС.

З цього одного факту вже видно, як радіо вимагає багато гострішої обережности, ніж часопис. Що часопис напише, про це наприклад ворогові, що сидить на підводнім човні далеко від американського берега дізнатися не легко. Та радіо що віддаль покоює дуже легко.

Подібну потребу збільшеної обережности видно теж зо зарядження уряду, щоб усі громадяни ворожих держав віддали урядові свої радіові коротковилеві апарати, себто ті, якими можна слухати заграничних розсильних стацій.

Тут знову ставиться радіо в іншe положення ніж пресу, яка під багатьома оглядами є зовсім подібним засобом до передавання вісток. Властиво кажучи, чужі радіові розсильні повинні би бути поставлені на рівні з чужими ґазетами. Одначе проти чужих ґазет уряд не робить ніяких зарядженъ: вони зовсім автоматично перестали приходити сюди, як лише вибухла війна між двома країнами. Це тому, бо для пересилки ґазети треба почти, залізниці, всяких причандалів, служачих людей. Для пересилки вістки радіом треба тільки апарату для висилки депеш, і апарату для одержання депеш. Через те держава для охорони своїх інтересів робить надзвичайні заходи. Не могучи контролювати розсильних стацій, бо вони находяться у ворожому краю, Америка заходиться коло контролі приймання таких чужих депеш, забираючи в свої руки апарати для одержування розсиланих ворогом депеш.

БЕЗПЕЧЕНСТВО Й СВОБОДА.

Та міг би хтось протестувати проти такого забирання його приватної власности, якою є радіовий приймаючий апарат, і сказати: чому уряд не обмежиться заборoccю слухання ворожої пропаганди?

Та й на це уряд має дуже добрий арґумент. Ворожі радіові розсильні находяться в руках тоталітарних держав, а кожна тоталітарна держава трактує радіове розсилання як частину тоталітарної війни. Як каже Кебель Филипс у своїй статті про радіову пропаґанду в „Ню Йорк Таймсі", радіове розсилання в руках тоталітарних держав служить усецілo одній справі: війні. До цієї цілі достроюється все, що випускається зо стації. Щоб така розсильна не робила, вона все розсилає воєнну пропаґанду. Раз ця пропаґанда йде відкрито, іншим разом закрита, але вона йде постійно.

Як звісно, пересічний слухач радія не грішить великою інтелиґенцією. І багатьох з них не вміло би навіть доглянути пропаґанди в явній пропаґанді. Через те уряд держави для захорони держави не має іншого виходу, як відобрати радіові апарати всім тим, що залюбки слухають чужих розсильних стацій.

ДЕШЕВШЕ?

Незвичайно цікавий причинок до відношення між часописом і радіом дістали ми від одного приятеля нашого часопису. Пише він: „Я пробував дістати святочних желань до часопису, але трудно: кажуть, що на радіо дешевше".

Ці слова замітні тим, що вони беруть під увагу лише одно: ціну оголошення. З цих слів виходило би, що оголошення за три доляри краще, ніж оголошення за пять, а оголошення за пять краще, ніж за десять. Та чи розумно так дивитися на оголошення?

Щоб сказати, котрий спосіб розголошення з двох способів розголошення справді дешевший, треба найти, кілько людей досягнув один спосіб розголошення, а кілько людей другий. Хто цього не розслідив, той говорить без основи.

ЧАСОПИС І РАДІО.

До того ці слова про оголошення радіом у порівнанні з оголошенням в ґазеті, поминають мовчанкою ще одну важну справу, яку службу робить оголошення на радіо, а яку службу сповняє оголошення в ґазеті.

Оголошувач у ґазеті піддержує радіову програму. отже все це, що є на тій програмі. Що саме? Отже поза бизнесові оголошення радіова програма відограє йому кілька фонографічних кружків. Ґазетне оголошення піддержує удержання ґазети й все те, що находиться в ґазеті поза бизнесові оголошення. Отже новинки, статті, оповідання, науку.

ГОВОРЕНЕ Й ПИСАНЕ.

Накінець при порівнанні оголошення на радіо з оголошеннями в часописі треба взяти під увагу ще один факт: радіо виголошує оголошення голосом, ґазета печатає оголошення на папері.

Як ще люди не вміли записувати свого голосу знаками на папері, подавання думок чи почувань словами було одиноким способом їх передачі. Значом люди навчилися передавати свої думки й почування значками на папері, і говорене слово втратило багато як засіб до передачі думок і почувань. У багатьох випадках писане слово краще від говореного.

Навіть і в оголошеннях. Правда, до неграмотних, себто людей, що не вміють читати, не можна підходити з письмом, хіба що вони найдуть собі когось, що їм написане прочитає. Одначе, поза ними писане слово звичайно кращий засіб передачі думок і почувань, ніж говорене слово, вже хочби тому, що воно триває. Що написане, остається. Його можна перечитати кількa разів. Його можна вжити до відсвіження памяти. Передумання його можна відложити до вільного часу. Як каже наш нарід: що затягнеш пером, не витягнеш волом.

Як Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Савтпорт, Конн. — Товариство ім. Т. Шевченка, відділ 84. У. Н. Союзу, закупило три примірники „Історії України" М. Грушевського, призначуючи їх для публичних бібліотек в Савтпорт, Вестпорт і Ферфілд.

Річфілд Спрінґс, Н. Й. — Гром. Іван Гула закупив „Історію України", видану по анґлійськи, яку дарує для Сентрел Скул оф Річфілд Спрінґс.

Стейплетон, Н. Й. — Братство св. Михаїла, відділ 211 У. Н. Союзу, замовив один примірник „Історії України" М. Грушевського й книжку Ю. Вернадського „Богдан-гетьман України", призначучи їх для Ню. Йорк Поблик Лайбрері, Стейплетон Бренч.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

І. Т., Філядельфія, Па. — Не дивіться на те, що пишуть про наш часопис „Новоє Русскоє Слово" чи большевицькі „У. Щ. Вісти". Їх „джаб" так писати. Та нам треба мати довіря до своїх часописів і своїх організацій, себто до тих, що дійсно дбають про наше добро й нашу честь, що можуть з повним спокоєм заявити: Ми чесно йшли, за нами нема зерна неправди.

І. М. Л., Шенандоа, Па. — Питаєте, чи є правдою, що гроші У. Н. Союзу є заблоковані Департаментом Скарбу. Відповідаємо: ні. У. Н. Союз веде свій бизнес так, як провадив його передше. Нема ніяких змін.

М. З., Ню Йорк, Н. Й. — Пишете, що до „партійної політики" не мішаєтесь, але болять Вас слухи, що їх розголошують ріжні осібняки про наші організації, наших діячів і нашу „Свободу". Кажете, що вже сам „здоровий розум" каже наклеймити таких, що пробують таким робом вносити в наш загал заколот, та що саме тепер пізнати, хто є чесною і дійсно патріотичною людиною, а хто руїнником. Це правда. Але за руїнниками не шукайте тільки між большевиками, бо є ще й інші.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

UNITED FRONT BY UKRAINIANS

Stand By Country In Time Of Stress

AMBRIDGE, Dec. 24.—A meeting of the United Ukrainian Organizations, composed of societies of St. Vladimir church, held a meeting Sunday at which time officers were elected and $1,000 was subscribed for U. S. bonds. The purpose as expressed by the pastor, Rev. Vladimir Zahoruyko, "is to unite all the people, form committees in first aid and assist in every way possible for the defense of our beloved country in this time of crisis."

Michael Fuke was elected vice-chairman and John Gos Jr., was named secretary.

The following resolutions were adopted:

To The Honorable Franklin D. Roosevelt
President of the United States of America.

Sir:

The United Ukrainian Organizations of Ambridge, Pa., established at a special meeting of all the Ukrainian organizations on Sunday, December 21, 1941 and representing ten societies, resolved at this meeting to express its wholehearted support of your war efforts and policies directed to defeat Japan, Nazi Germany, Fascist Italy and the other brutal aggressors and totalitarian powers banded with them, which have declared war upon us and our way of life.

Our committee is confident in the ultimate victory of the arms and cause of our country and her allies over those forces of human enslavement in which all nations, including Ukraine, will be permitted to enjoy the blessings of freedom and democracy in peace and prosperity.

Sincerely yours,
United Ukrainian Organizations of Ambridge, Pa.

* *

To The Borough Defense Council of Ambridge, Pa.

Gentlemen:

The United Ukrainian Organizations of Ambridge, Pa., at a special meeting on Sunday, Dec. 21, 1941, resolved:

Whereas, the blood-thirsty aggressors precipitated a total war on our country we, the Ukrainians of Ambridge, Pa., give our wholehearted support to our community and the defense council in its war efforts and policies directed to defeat all brutal aggresssors and totalitarian powers which have declared war upon us and our way of life.

We the Ukrainian people of Ambridge stand ready and willing to fulfill faithfully all duties and obligations placed upon us to achieve the ultimate goal of victory over the aggressors, restoring peace and instituting of democratic principals and its maintenance throughout the world.

Respectfully yours,
United Ukrainian Organizations of Ambridge, Pa.

(THE DAILY CITIZEN, Ambridge, Pa., Dec. 24, 1941.)

ХВИЛЯ ПОВЕРНЕТЬСЯ — говорив в американському конгресі британський премієр Чорчил. Мовляв, нас ще ждуть „темні дні", але остаточно таки хвиля повернеться й по великій офензиві аліянтів, котру він заповів на 1943. рік, прийде перемога для аліянтів.

НІМЦІ ГОВОРЯТЬ ПРО „УСПІХ" В ЛІБІЇ.

БЕРЛІН. — Німецькі звідомлення говорять, що німецько-італійським військам вдалося осягнули успіх біля міста Аґедабія в Лібії. Вони взяли пару сот британців у полон і знищили кільканадцять повзів. (Та не говорять німецькі звідомлення, що британці роблять біля Аґдабії та як воно зайшли 300 миль в глибину Лібії, яка це недавно ціла була в німецько-італійських руках?).

ТРОШКА ГУМОРУ

„УЩВісти" з 29. грудня ц. р. питають: „Який „розум" треба мати, щоб називати австрійським капраля українським вуйком?"

Запит дуже влучний. Треба дійсно великої дурноти, щоб австрійського капраля називати „українським вуйком". А всетаки „УЩВісти" кожного дня на кожній своїй сторінці австрійського капраля в той спосіб називають. Цеї назви не подибаєте в іншій ґазеті, тільки в „УЩВістях". Це з їхніх сторінок пробивається щодня дурнота. Цією роботою вони роблять Гітлерови добру прислугу.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Укр. Січ, від. 170., відбудуться в неділю, 4. січня, в годині 6. вечером, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. На ті збори кожний член і члениця обовязково повинні прийти і вислухати фінансових звітів з 1941. Є більше важних справ, котрі повинно вирішитися на річних зборах в присутности більше членів. Проситься молодих членів прийти на річні збори, щоби могти занимати місця відділового уряду, бо в молодих членах повинно найтися більше охоти до праці, як у старших членів. Котрі члени не заплатили ще своїх місячних вкладок, від них будеться приймати їх перед розпочаттям мітінґу. — За уряд: О. Логин, предс.; М. Фурка, кас.; Т. Наконечний, фін. і рек. секр., 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

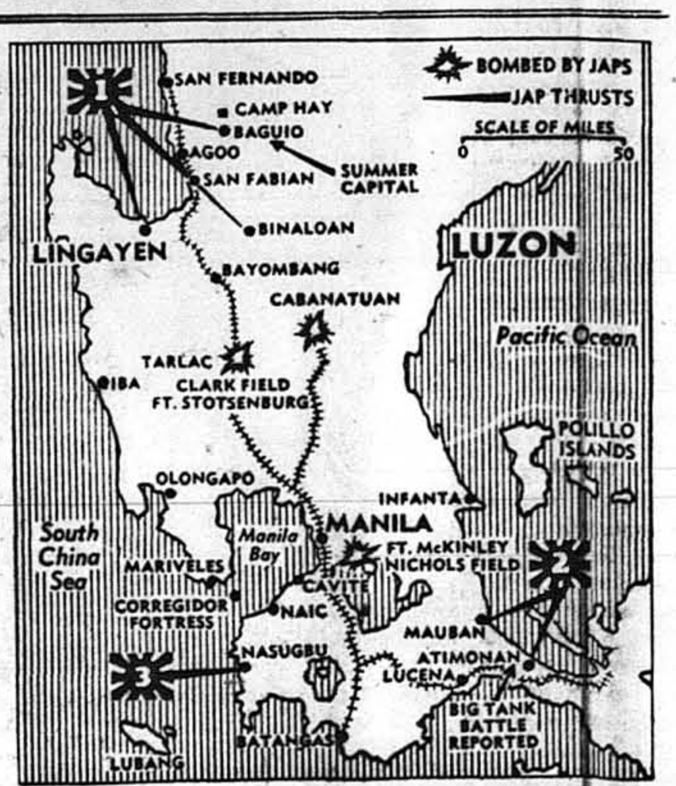
БОСТОН, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Ев. Коновальця, від. 238., відбудуться в неділю, 4. січня, в церковній гали, 136 Арлінґтон ул., зараз по відправі. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів, молодіж і старших, щоби всі прибули на ці збори і хотяй раз врік почули звіт діяльности відділових урядників, котрих ви, члени, вибираєте. На зборах будете мати нагоду довідатись про все. При тім можете і ви, члени, добрим спокійним словом причинитись до зміцнення нашого відділу і У. Н. Союзу. Під теперішну хвилю нам якнайбільше треба сходитись та радити над добром Союзу й нашої прибраної держави Америки. На зборах кожна справа буде порушена й вирішена. Рівнож буде вибір нового уряду на рік 1942. Кожний член повинен дбати, щоби до уряду увійшли люди, котрі зжились з Союзовим життям і щоби добру працю провадити дальше. Наш відділ є один із найбільших, то потребує більшої обслуги і праці. Просимо всіх членів, в кого є ще члени родини, що не стоять в Союзі, чи сусіди або знайомі, приведіть їх на збори і впишіть в ряди Союзу, нашої найбільшої установи. Всі асекураційні компанії підносять свої вкладки, а Союз при добрій господарці не потребує підвищувати. — За уряд: П. Мороз, предс.; Й. Бербелицький, кас.; Н. Давискиба, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори відділу 301. відбудуться в неділю, 4. січня, в парохіяльній гали при 1914 В. Ірі вул., зараз по Сл. Божій. Тому що картки до членів були розписані і згадані збори мали відбутися в неділю, 28. грудня і не відбулися тому, що прийшло тільки 8 членів, збори відложено на 4. січня 1942. Члени! Якщо Вам лежить на серці добро відділу, то прийдіть на збори. Як не прийдете на ці збори, то ми, урядники, резиґнуємо, а тоді відділ най буде без уряду. Члени! Чи хочете до цего допустити? Якщо ні, то прийдіть всі на згадані збори. — За уряд: М. Чорний, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Річні збори Тов. Згода Братств, від. 406., відбудуться в неділю, 4. січня, в домі У. Н. Союзу, в год. 2:30 пополудні. Кожний член має явитись на означений час й вирівнати свої залеглі вкладки за минулий рік. Також буде вибір уряду на рік 1942. — Юрій Хиляк, предс.; Андрій Тарас, секр.

КАРНЕҐІ, ПА. — Місячні збори Тов. Січи, від. 136., відбудуться в неділю, 4. січня, в 1. годині пополудні, на гали парохіяльній на Джейн Ст. Проситься всіх членів прийти на означений час. Довгуючі члени щоби вирівнали свої вкладки. Проситься членів, щоби вписали свої діти до Батька Союзу, бо є 5 кляс діточих грамот. — За уряд: Йосиф Сус, пр.; Іван Копко, кас.; Василь Копко, секр., 308 Jane St., Carnegie, Pa.

Щоби позбутися специфічного запаху капусти і буряків належить ті городини варити з додатком свіжого хліба.

КАРТА ОСТРОВА ЛЮСОНА, що паде головною жертвою японської кампанії проти Филипинських островів. Найповажніші бої йдуть кол Лінґаєна (1) та коло Антімонана (2). Японці висадили теж війська коло Насуґбу (3). Президент Рузвелт обіцяв филипинцям повну допомогу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Листопадове Свято.

Наша церковна громада разом з другими організаціями як „Запорожська Січ", Сестрицтво Пресв. Покрови, Союз Українок та відділ 238. У. Н. Союза, щороку спільними силами святкують день 1. Листопада для згадки й пошанування відновлення української державности на Західній Україні в 1918 р. Так і цього року, 30. листопада рано в українській православній церкві відправлено панахиду за тих, що своїм життям наложили за народню справу. Біля символічної могили в церкві стояла почесна сторожа, яку держали члени „Запорожської Січі" та молодечого клюбу. По відправленні панахиди наш парох, о. В. Каськів, сказав патріотичну промову, в якій згадав про діла впавших героїв. Переведена на добродійні цілі збірка принесла $80.

Пополудні в 4. год. відбувся святочний концерт, на який прибули всі ці, яким дорога традиція свого народа. По відкритті свята виступив хор „Українська Муза" під проводом о. В. Каськова та відспівав ряд стрілецьких і народніх пісень. Відповідну деклямацію виголосила знана наша громадянка пані Агафія Бербелецька.

Святочну промову виголосив Н. Давискиба, який змалював історичні змагання українського народу до визволення. Промовець згадав, що гін української нації до самостійности датується від многих століть, і що ніяка сила, ніякий диктатор не буде в силі спинити цього хотіння. Вже нераз поневолювали Україну ріжні хижі та захланні сусіди. Теперішній окупант України, кровожадний Гітлер таксамо знайде сумний кінець на Україні, як знаходили другі диктатори - завойовники. Український нарід, наскрізь демократичний у своїй душі та національній психольогії, був все й буде дальше проти всякої диктатури, своєї чи чужої. Лиш повна перемога демократії над диктаторами зможе забезпечити свободу українському народові.

На закінчення хор відспівав американський і український гимн, а о. В. Каськів подякував всім присутнім за громадну участь в святі для звеличання Листопадової Річниці.

Н. Давискиба.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Сповнім свій обовязок.

Український Жіночий Демократичний Клюб, відділ 22 Союзу Українок Америки, ухвалив відсвяткувати 10-літний ювилей свого існування, котрий має відбутися дня 10. січня цього року в Народнім Домі. Членкиці рішили призначити цей день для пошанування нашого громадянина, другий раз вибраного асемблімена, адв. Марцеля Вагнера. В його честь відбудеться гарний бенкет.

Знаємо, що інші народи шанують своїх провідників. Тож і ми не лишаймось позаду, а будьмо горді з того, що маємо таких українців, що добиваються високих становищ. Тоді й інші за нас інакше подумають, бо коли віддамо пошану нашому членови, то тим самим пошануємо цілий наш загал і ту установу прибраної Батьківщини, до якої входить адв. Вагнер.

На тім святі будуть визначні свої й чужі бесідники, що скажуть нам, що найбільше нам треба знати в нинішнім так важнім часі. Будуть також й інші несподіванки.

Жіночий Демократичний Клюб запрошує все українське громадянство до численної участи в бенкеті.

Тикети на бенкет можна набути в членок відділу, або можна присилати свої замовлення з чеком або money ордером, на адресу підписаної.

Ціна тикета $1.75. Спішіться зо замовленнями, бо до 5. січня мусимо мати всі замовлення.

Соня Микитка,
254 Clinton Ave.,
Jersey City, N. J.

МІЛВОКІ, ВІС.

Листопадове свято.

В неділю, 30. листопада ц. р. відбулося в нашій громаді листопадове свято, влаштоване вибраним комітетом, зложеним з представників таких організацій: Т-во ім. Івана Франка, 103. від. У. Н. Союза; Т-во „Вільна Україна", 118. від. У. Н. Помочі та церковної громади. В 6. год. вечером наш парох о. П. Дармоць відправив панахиду за душі тих, що впали в обороні рідного краю. В панахиді взяли участь члени громади, сестрицтва з американськими й українськими прапорами. По відправі всі удалися до церковної салі, де відбувся святочний концерт шкільних дітей під проводом самого пароха, який рівнож сказав вступне слово про значення свята. Після того діточий хор відспівав „Ой у лузі червона калина" а секретар 103. від. У. Н. Союза Т. Барсук представив дорогого гостя інж. С. Куропася з Шікаґо, Ілл., головного контрольора У. Н. Союза, як головного промовця.

Інж. С. Куропась, що був учасником визвольної війни за визволення України, в довшій промові переповів про ці важні події, які переходив український нарід в 1918. р. коли змагався за своє національне й державне визволення. А хоч й не вдалося на довго задержати здобутої волі, то всею таки лишилася свіжа традиція, на якій виховується нове українське покоління. І тепер, коли на Україну посунув другий наїздник, то український нарід не опускає рук, а старається далі визволитися з чужого ярма та бути власним господарем на своїй землі, кінчив промовець.

Потім промовив ще п. Г. Сенів, бувший четар УГА, рівнож з Шікаґо, який переповів про ці події, які він пережиunion вав.. Промовець сказав, що лиш завдяки зусиллям самого українського народу вдасться Україні видобути свою волю. Наступні деклямації виконали: П. Шеремета „Над усе кохай свій рідний край" і Е. Пунько „Учітеся, брати мої".

Парох о. Дармоць промовив кілька слів та попросив, щоб присутні зложили свої жертви на Американський Червоний Хрест, бо це організація, яка всім помагає, а друге, це є нашим обовязком помагати нашій батьківщині Америці, яка тепер знаходиться у війні з ненаситними наїздниками. Зібрано на призначену ціль $36.75.

Відтак молодий скрипак О. Жовнірович відіграв ряд українських пісень, а М. Орищена відіграла на гармонії вязанку народніх мотивів. По деклямації Н. Шеремета („Мова рідна") та І. Хомета („Пробудися, встань народе"), промовив ще кілька слів добр. П. Михайлишин, член У. Н. Союза, який завзивав громадян до щирої праці в користь Америки як також для допомоги визволенню України. Наш парох подякував гостям з Шікаґо, як теж тим, що прибули з Шебойґен і Расін, Віс. Закінчено свято відспіванням американського й українського гимнів.

Теодор Барсук.

ЧЕСТЕР, ПА. — Річний мітінґ Тов. Запорозька Січ, від. 388., відбудеться в неділю, 4. січня, точно в годині 2. по обіді. Напоминається контрольорів, аби прийшли і сконтролювали книжки приходів і розходів за цілий рік і здали членам справоздання. На мітінгу буде вибір нового уряду на рік 1942. Проситься членів, котрі довгують вже пару місяців: аби вирівнали свої залеглости, бо на мітінгу не будуть мати голосу. — За уряд: Петро Пазук, предс.; Іван Михальцевич, кас.; Йосиф Брингілевич, секр.

БРИДЖПОРТ, КОН. — Перший мітінґ Тов. Укр. Січ(від. 58., відбудеться 4. січня 1941., в галі церковній, 34 Біч Стр., точно в годині 3. пополудні. Взивається всіх членів, щоб прийшли всі точно начас і перепровадили скоро збори. На річних зборах ухвалено, щоб наше товариство відбувало свої мітінґи в першу неділю кожного місяця. Приходіть всі точно начас і платіть свої вкладки кожного місяця. Ухвалено на річних зборах, щоб наше товариство закупило тисячу-доляровий бонд. Вибрано новий уряд на 1942. рік: Н. Варій, предс.; Гр. Манюк. заст. пр.; М. Шиманський, кас.; С. Шміґельський, заст. кас.; М. Галькевич, секр.; М. Мандрона, заст. секр.; контрольори: Н. Підлуський, П. Слівінський, В. Кузів; тростісі: Д. Чернявський, С. Шміґельський. Контроля ще здасть справоздання за м. трудень і новий уряд перебере урядування. Адреса секретаря: M. Halkewicz, 179 Cornwall St., Stratford, Conn.

БІНҐГЕМТОН, Н. Й. — Річний мітінґ Тов. Запорозька Січ, від. 21., відбудеться в неділю, 4. січня, в годині 2. пополудні, в У. Г. Домі, 43 Downs Ave. Обовязком всіх членів прийти на означений час. Буде річний звіт відділових урядників. Так само вибір уряду на рік 1942. Зберіться бодай раз вроці. — В. Клиш, предс.; Н. Чубіняк, кас.; Т. Смик, секр.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

✝

У вівторок, 30. грудня 1941., рано, помер член Тов. Укр. Січ, від. 170. У. Н. Союзу в Джерзі Сити, Н. Дж.,

ФРЕНК ДРВАЛЬ.

Покійний родився 15. грудня 1893. року в селі Воля Жидзеньська, Тарнів, Галичина, Україна.

Полишив жену Анну і дві дочки: Марію і Ангелю.

Похорон відбудеться з похоронного заведення Гр. Євусяка, 77 Morris St., Jersey City, N. J., в годині 9. рано в пятницю, 2. січня до гр. кат. церкви св. Петра і Павла в Джерзі Сити, відтак на цвинтар Голи Крос.

Проситься членів і знайомих узяти якнайчисленнішу участь у похороні.

Хай прибрана земля буде для Нього легкою як перо! Вічна Йому память!

Т. Наконечний, фін. секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ҐРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. — Річний мітінґ Тов. Любов, від. 143., відбудеться в 1. годині 4. січня 1942., на українській гали, в Ґрейт Медовс, Н. Дж. На цей мітінґ усі члени і членкиці мають прийти. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо будуть суспендовані. — Павло Ландяк, секр.

МЕНВІЛ, Р. АЙ. — Річні збори Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181., відбудуться в неділю, 4. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, на Комплай Гил. Обовязком усіх членів прийти на означений час. Напоминається довгуючі члени, щоби заплатили свої довги. Неприявний член буде караний. — Ю. Ясінчук, предс.; П. Тинік, кас.; П. Черкас, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Місячні і річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64., відбудуться в суботу, 3. січня, в годині 7. ввечір, на 435 Main St., St. Boniface Hall, Paterson, N. J. Проситься всіх прибути, бо будуть дуже важні справи. — Іван Бурнас, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213., відбудуться в суботу, 3. січня, в год. 7. вечером, в У. Н. Домі, 35 Вест 19. Стр. Буде справоздання уряду за 1941. рік і вибір уряду на 1942. рік. Є також інші важні справи до полагодження, котрі мусимо полагодити на тих зборах. Проситься усіх членів прийти на ці збори. Довгуючі члени мусять заплатити свій довг. — Й. Кобрин, секр.

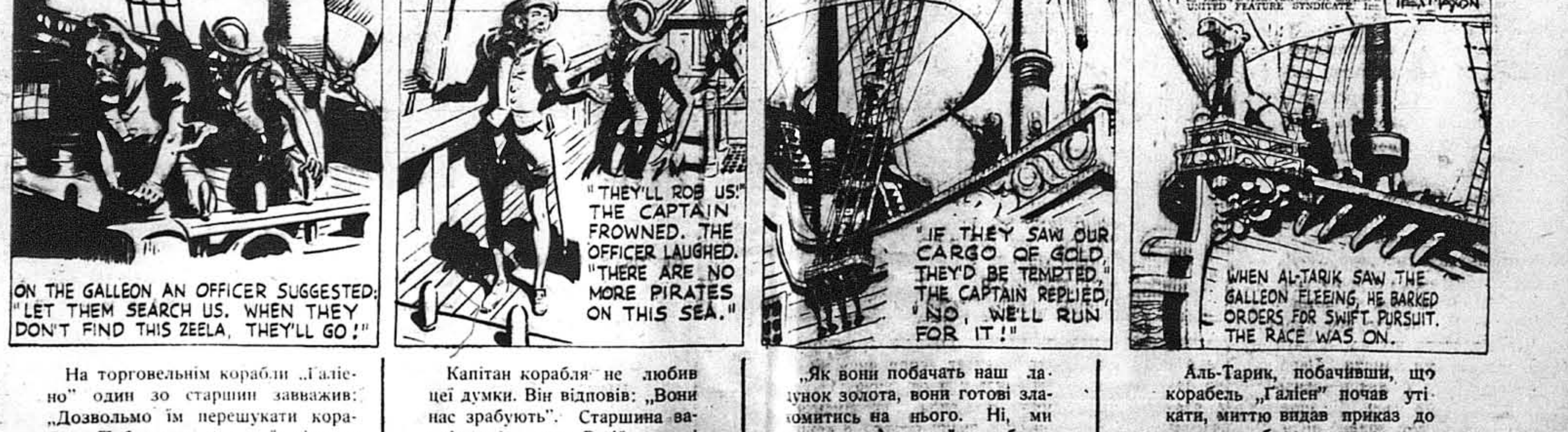

ВІД НИХ ВІЙСЬКА ОСИ ВТІКАЮТЬ.— Залога панцирного танку Королівської Повітряної Служби на важкому фронті в Західній Пустині в північній Африці. Перед такими військами поспішно відступають війська держав оси.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ТАРЗАН, ч. 476. Втеча „Ґаліена".

На торговельнім кораблі „Ґаліено" один зо старшин завважив: „Дозвольмо їм перешукати корабель. Побачивши, що ми їх дівчини не маємо, вони нас покинуть".

Капітан корабля не любив цеї думки. Він відповів: „Вони нас зрабують". Старшина засміявся і додав: „В тій частині моря нема піратів".

„Як вони побачать наш ладунок золота, вони готові злакомитись на нього. Ні, ми краще не виставляймо себе на ризико, а втікаймо".

Аль-Тарик, побачивши, що корабель „Ґаліен" почав утікати, миттю видав приказ до залоги, щоб вона направляла свій корабель в погоню.